

Nyhetsbrev från Yrkesföreningar mot Tobak

Varje dag gör vi val i vår vardag, ibland stora ibland små. Ibland medvetet, ibland omedvetet men även ett ickebeslut är också ett val och alldeles nyligen har vi avslutat de val som görs vart fjärde år.

POLITIK HANDLAR OFTA om att ge förutsättningar för människor att göra välinformerade val. Fler är fysiskt aktiva om det finns grönytor och säkra cykelbanor där vi bor. Fler väljer att inte röka när tillgängligheten minskar och attityden mot tobak förändras i samhället. Det är inte längre självklart att minoriteten rökare kan röka på alla allmänna platser. Fler och fler förstår att rökning dödar men det är en resa som inte kommit utav sig självt. Opinionsbildning och lagar som beslutats har spelat roll, rökfritt på krogen och åldersgränser men också kunskap, till exempel att även passiv rökning dödar flera hundra årligen.

OPINIONSBILDNING OCH KUNSKAPSPRIDNING är mycket centralt för ett aktivt folkhälsoarbete. Det är tydliga och bra fakta som vinner i längden även om det finns starka motkrafter.

JAG HAR JOBBAT med folkhälsofrågor inklusive tobak under mina 8 år som riksdagsledamot och lärt mig massor samtidigt som jag deltagit i debatten för en tydligare folkhälsopolitik. Och det finns mycket kvar att göra för att leva upp till tobakskonventionen som Sverige ratificerat. Men nu blev mitt uppdrag som riksdagsledamot inte förnyat, sex kryss avgjorde att tvåan på listan kom in i riksdagen i stället för mig. Det är politikens villkor. Att vara politiskt vald är ett förtroende som man har under en viss tid.

JAG ÄR ALLEDELES övertygad om att min kollega som nu kom in i riksdagen kommer göra ett utmärkt jobb. Han har fått förtroendet av den nya riksdagsgruppen att jobba med arbetsmarknadsfrågor. Tobaksfrågorna kommer Stefan Nilsson som sitter i socialutskot-

*Om att göra
välgrundade val
– byggda på fakta!*

tet att ta hand om. Han sitter bl.a. i styrelsen för VISIR.

Jag tycker det är bra att vi väljare kan påverka både parti och person. Men jag är inte säker på att alla som röstade tänkte på att kryssa eftersom bara lite drygt 20 procent av väljarna valde att göra det, medvetet eller omedvetet. Det räckte med att ha fler än 558 kryss av Miljöpartiets röster i Sörmland för att påverka ordningen på listan och vem som blev vald.

SÅ DITT VAL AVGÖR, inte bara på vilket parti du röstar utan också om du väljer att kryssa någon ledamot eller ej. I val på alla nivåer gäller det att få över 5 procent kryss av de som röstat på partiet för att bli personvald. Inför detta val var det många nyhetskanaler som kartlade vad vi kandidater hade för synpunkter så det var ganska lätt att ta reda på de olika kandidaternas profiler och hjärtefrågor. Ändå ökade inte antalet väljare som kryssade.

OAVSETT OM DU är nöjd med den ordning som ledamöterna står i eller ej bör du ändå kryssa. Bryr du dig om vem som ska företräda det parti du valt gör ett aktivt val – sätt ett kryss.

I FÖRRA NUMRET av Tobak eller Hälsa gavs tips om opinionsarbete, det är viktigt att fortsätta det för att kunna ta steg mot Tobacco Endgame. För min egen del blir det i en annan politisk roll än som riksdagsledamot. Jag kommer att jobba på S+MP-regeringens samordningskansli. Där ingår jag nu för att bland annat samordna regeringens politik inom socialförsäkring och hälsa. Och där spelar tobakspolitiken en avgörande roll.

Gunvor G Ericson

Politiskt sakkunnig statsrådsberedningen
Samordningskansliet, Miljöpartiet de gröna
Fd. riksdagsledamot

Tobaksfakta

Nära 5 procent av svenska mammor och 10 procent av papporna rökte år 2012 under barnets första levnadsmånad. På tio år har föräldrarökningen minskat med 3 procentenheter.

När barnet var 8 månader rökte 2012 6 procent av mammorna och fortfarande 10 procent av papporna.

Källa: Socialstyrelsen (www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-9-37)

Tobaksfakta

Det är stora regionala skillnader i landet när det gäller nyblivna föräldrars tobaksvanor. Mest röker föräldrarna i Södermanland där 8 respektive 15 procent av mammorna och papporna år 2012 rökte under barnets första levnadsmånad.

Den lägsta andelen hade Västerbottens län där 2 procent av mödrarna och 6 procent av fäderna rökte under barnets första levnadsmånad.

Källa: Socialstyrelsen (www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-9-37)

Stor uppslutning vid LUFT i Umeå

– Om vi fortsätter som nu, utan nya kraftfulla åtgärder, så kommer rökningen att börja gå upp, varnade **Margaretha Haglund, Tobaksfakta – oberoende tankesmedja, som var en av de första talarna vid den nationella tobaksförebyggande konferensen LUFT i Umeå i början av oktober.**

”En tobaksfri framtid – en jämlikare hälsa” var konferensens tema och många talare anknöt liksom Margaretha Haglund till det. En röd tråd var också den internationella tobakskonventionen, genom att alla programpunkter uttryckligen kopplades till olika artiklar i konventionen.

350 deltagare kom till Europas kulturhuvudstad 2014, för att delta i den 16:e LUFT-konferensen. TV-profilen Sverker Olofsson var konferensens engagerade moderator med sin välbekanta intensitet i röst och kroppsspråk och många nyfikna frågor till föredragshållarna.

LUFT-deltagarna enades om ett gemensamt upprop om en nystart i tobakspolitiken och förhoppningarna på den nya regeringen var något som flera talare återkom till på ett eller annat sätt. Under programpunkten Tobaksfri framtid framhöll Göran

Boëthius, ordförande i Tobaksfakta – oberoende tankesmedja, att socialdemokraterna har en hoppningivande punkt i sitt valmanifest. S vill sträva efter att sluta de påverkbara hälsoklyftorna i Sverige inom en generation.

– För oss är det en självklarhet att tobaksfrågan är viktig i det sammanhanget och jag känner en försiktig optimism när det gäller den nya regeringens ambitioner, sade Göran Boëthius, som också påpekade att satsningen Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025 kan ge viktiga bidrag i opinionsbildningen.

– **ATT SÄTTA EN** bortre parentes för rökningen innebär ett tydligt perspektivskifte i tobakspolitiken. Men ingen regering fattar ett sådant beslut utan ett tryck underifrån.

Lena Sjöberg, kanslichef, Yrkesföreningar mot Tobak, uppmanade LUFT-deltagarna att vara med och skapa det trycket.

– Åk hem och bjud in era nyvalda politiker till utbildningar om tobak. Vi är experter och vi kan vägleda politikerna!

Plenarföreläsningarna och –diskussionerna vid LUFT i Umeå filmades och går i efterhand att ta del av på www.luftkonfe-

rens.nu under fliken ”Dokumentation”. Där finns också många av föreläsarnas presentationer och en del annan dokumentation.

I slutet av konferensen överlämnades stoffet till arrangörerna av nästa LUFT-konferens. Den kommer att ordnas i Eskilstuna 2017.

Ywonne Wiklund, hälsoutvecklare, Västerbottens läns landsting, och en av arrangörerna bakom LUFT 2014 hälsade de 350 deltagarna välkomna till Umeå.

Hedersgästen från Australien talade om kampen mot tobaksindustrin

En långväga hedersgäst vid LUFT-konferensen var Nicola Roxon, tidigare hälsominister i Australien.

Hon kom till Umeå för att dela med sig av Australiens erfarenheter av att införa standardiserade, neutrala, tobaksförpackningar. Hennes råd till Sveriges och andra länders regeringar är att inte tveka att gå vidare och skärpa sina tobakslagar för att fortsätta minska tobaksskadorna.

– Men det är viktigt att vara väl förberedd på att tobaksindustrin kommer att försöka stoppa förändringarna. Skaffa bra advokater tidigt, se till att det finns gott vetenskapligt stöd och samarbeta internationellt, framhåller hon.

Nicola Roxon var en förgrundsfigur när Australien för två år sedan som första land i världen införde neutrala, standardiserade tobaksförpackning-

ar. Hennes engagemang i kampen mot tobaksskadorna har en personlig bakgrund; hennes pappa dog i en tobaksrelaterad sjukdom när hon var liten.

NÄR NICOLA ROXONS laborregering tillträdde 2007, var den fast besluten att prioritera bland annat hälsofrämjande arbete. Laborregeringen efterträdde en konservativt ledd regering som redan infört exponeringsförbud för tobaksvaror på försäljningsställen. Nästa logiska steg för att begränsa marknadsföringen var standardiserade paket.

– Det fanns redan starka bevis för att förpackningens utseende har stor betydelse för om människor röker eller inte, särskilt när det gäller ungdomar. Vi visste också att vi hade ett starkt stöd från allmänheten och från medierna. 15 000 människor dör varje år i Australien på

grund av tobak och ingen vill att deras barn ska röka.

Tobaksindustrin motarbetade lagändringen med alla medel; lobbying, donationer till oppositionspartier och offentliga kampanjer, både kampanjer i egen regi och sådana som andra aktörer fick sponsring för att genomföra.

NYLIGEN REDOVIDADES nya siffror som visar att rökningen i Australien minskat till rekordlåga siffror sedan införandet av standardiserade paket. Den ålder då unga börjar röka har samtidigt höjts.

Nicola Roxon talar försiktigt om den bild hon har av Sverige och svensk tobakspolitik.

– Sverige har varit ett land med en mycket aktiv tobakspolitik och har setts som ett föredöme av resten av världen. Men med en utomstående ögon så verkar det nu som att den

tobakspolitiska utvecklingen står stilla. Om man stannar för länge på samma nivå och inte går vidare och förnyar politiken, är faran att siffrorna börjar gå uppåt igen.

Hon hoppas att den nya svenska regeringen kommer att ha en vilja till nya åtgärder för att begränsa tillgängligheten till tobak.

– Ingen kan komma utifrån och berätta för er i Sverige hur ni ska göra, men en ny regering har, precis som vi hade, ett bra tillfälle att fatta tydliga beslut och driva en egen linje.

Så här ser cigarettpaketerna i Australien ut numer.

Unga tankar om tobak

► **HEJ DÅ TOBAK!** Ungdomars tankar om ett tobaksfritt Sverige heter en bok med texter skrivna av ungdomar vid ett 20-tal skolor i Uppsala län.

- Det är viktigt att vi drar nytta av ungdomars kraft och förmåga att tänka utanför boxen, sade Carina Hesse-Bolin, Hälsoäventyret i Uppsala län, när hon presenterade boken vid LUFT.

Hälsoäventyret i Uppsala har länge arbetat med tobaksfrågan bland ungdomar, bland annat i projektet Tobaksfri

Duo. Under vecka 47 i fjol föddes idén att be ungdomar att skriva och skicka in texter och textinsamlingen fortsatte under våren. Nu har texterna samlats i en bok med både allvarligt och roligt innehåll. Den delades ut vid LUFT och kan beställas på <http://www.halsoaventuret.lul.se>

Blir vi sjuka av inkomstskillnader? Therese Nilsson belyste frågan i ett spännande anförande och fick flera nyfikna frågor av moderator Sverker Olofsson.

Jonas Jälbrandt (t h) från Ungdomshälsan var en av dem som presenterade den Västerbottensmeny av hälsofrämjande insatser som erbjuds gymnasieskolorna.

Yrkesföreningar mot Tobak prisade Axfood och Ripa

► **YMT DELADE** vid LUFT traditionsenligt ut utmärkelser till personer som gjort särskilda insatser för att skydda människor från tobakens skadeverkningar under de gångna tre åren. Årets LUFT-pris delades av Anders Strålman, VD för Axfood och ordförande för Svensk dagligvaruhandel, och moderatpolitikern Henrik Ripa.

ANDERS STRÅLMAN får priset för sitt tydliga ställningstagande för exponeringsförbud för tobak i butikerna. Han har som VD för en av Sveriges största matvarukedjor och ordförande i Svensk Dagligvaruhandel förordat att exponeringsförbud införs i Sverige på samma sätt som i bland andra Norge, Finland, Island, Kanada och Australien. "Strålmans initiativ är framsynt, ansvarstagande och mycket värdefullt i arbetet för minskat tobaksbruk i vårt land", skriver YmT i prismotiveringen.

HENRIK RIPA (M), kommunfullmäktiges ordförande i Lerum och tidigare riksdagsledamot, är YmT:s andra LUFT-pristagare 2014. Han beskrivs i motiveringen som en politiker som vågar utmana tobaksindustrin och driva att tobakskonventionen genomförs fullt ut i vårt land. Han ger också sitt tydliga stöd till kravet på ett rökfritt Sverige 2025. Detta trots att hans parti präglas av en annan tobakspolitisk hållning. "Med beundransvärd integritet och uthållighet har Ripa under mer än 10 år stått upp för tobaksfrågor i Lerums kommun och i riksdagen", skriver YmT.

Katinka fick årets SmT-utmärkelse

► **SJUKSKÖTERS KOR** mot Tobak har delat ut sitt diplom för 2014 till Katinka Nordgaard, anestesijuk-sköterska och diplomerad tobaksavvänjare. Hon får utmärkelsen för:

".. att med entusiasm sprida begreppet 'Sund och säker operation'. Genom evidensbaserad kunskap motivera personal till en bättre omvårdnad som höjer patientsäkerheten och leder till minskade vårdskador."

Katinka Nordgaard arbetar vid Skånes Universitetssjukhus i Malmö och tog emot utmärkelsen vid en middag under LUFT i Umeå.

Nordiska utblickar gav perspektiv

De nordiska utblickarna vid LUFT-konferensen gav perspektiv på den tobakspolitiska utvecklingen i vårt land.

Tre av våra nordiska grannländer har till exempel infört exponeringsförbud för tobaksprodukter och rekommenderar det varmt till Sverige.

– Jag är förvånad över att ni i Sverige inte har exponeringsförbud ännu, sade till exempel Jón Sigfússon, folkhälsoforskare vid Reykavíks universitet.

JÓN SIGFÚSSON BESKREV det arbete som bedrivs på Island för att minska användningen av tobak, alkohol och cannabis.

I det isländska ungdomsprogrammet ingår satsningar för att se till att barn och föräldrar tillbringar mer tid tillsammans, att unga inte är ute sent på kvällarna och att de ägnar sig åt organiserade idrottsaktiviteter. Tidigt infördes också exponeringsförbud för tobaksprodukter. Under perioden 1998-2013 har den dagliga rökningen bland ungdomar i 15-16-årsåldern minskat från 23 till 3 procent.

Patrick Sandström, Institutet för hälsa och välfärd i Helsingfors, Finland beskrev hur Finlands politiska beslut om att bli ett tobaksfritt samhälle till år 2040 givit det tobakspolitiska arbetet extra kraft. Beslutet togs år 2010. I juni 2014 presenterade regeringen i Finland ett åtgärdsprogram som visar hur målet om tobaksfrihet steg för steg ska kunna nås. En viktig åtgärd som redan genomförts, är exponeringsförbudet för tobaksprodukter på försäljningsställena.

– Exponeringsförbudet har fungerat väldigt bra. Jag rekommenderar både det och att sätta upp ett politiskt mål om ett tobaksfritt samhälle till er i Sverige!

För nordiska utblickar stod också Helena Wilson, hälso- och omsorgsdepartementet i Norge, som berättade om de norska erfarenheterna av exponeringsförbud och Helle Stuart, chef för satsningen Rökfritt Köpenhamn 2025. Målet med Rökfritt Köpenhamn 2025 är att få ned den dagliga rökningen i den danska huvudstaden från 17 till 4 procent 2025.

Läs mer på www.rogfritkbh.kk.dk

LUFT-deltagarnas gemensamma deklARATION

► **LUFT I UMEÅ AVSLUTADES** med att deltagarna från hela Sverige antog en gemensam deklARATION. Här är den:

Dags för en nystart i tobakspoliken!
Sverige har en ambitiös folkhälsopolitik, med tydliga mål och delmål. Den har utarbetats av två olika regeringar med olika politisk färg och har beslutats av två riksdagar med olika majoritetsförhållanden. Vi sätter stort värde på en bred politisk uppslutning kring folkhälsan.
Vi kan dock konstatera att de fastställda delmålen för 2014 inte kommer att uppnås, samt att Sverige hamnat långt efter många andra länder när det handlar om tobakspolitik. Nu krävs nya tag! Storbritannien, Frankrike, Irland och våra nordiska grannländer visar vägen. Nu gäller det för Sverige att

- o Fastställa ett tydligt mål om ett rökfritt Sverige år 2025 (< 5 % rökare)
- o Fullt ut implementera WHO:s ramkonvention om tobaks-kontroll (FCTC)
- o Stoppa tobaksindustrins påverkan på folkhälsopolitiken
- o Införa regler om exponeringsförbud och neutrala paket
- o Förstärka resurser för det tobakspreventiva arbetet på alla nivåer

Vi tror på våra politikere vilja till en ny tobakspolitik som inte accepterar tobaksbrukets förödande konsekvenser. Det kan göras. Andra har redan gjort det. Nu är det Sveriges tur!

Resolution antagen av 350 deltagare på LUFT-konferensen i Umeå 2-3 oktober.

”Utmärkt förslag som kan få flera goda effekter”

Efter två och ett halvt års utredande har Folkhälsomyndigheten lagt fram ett förslag om fler lagstadgat rökfria utomhusmiljöer.

De miljöer som utredarna anser bör göras rökfria är entréer till byggnader dit allmänheten har tillträde, platser där människor väntar på kollektivtrafik, uteserveringar, lekplatser, sportanläggningar och utomhusarenor.

– Det är utmärkt att Folkhälsomyndigheten lägger fram ett kraftfullt förslag till lagstadgade rökfria miljöer utomhus. Det borde ses som en mänsklig rättighet att slippa utsättas för andras tobaksrök, kommenterar Yrkesföreningar mot Tobaks ordförande Barbro Holm Ivarsson.

– Tobakskonventionen kräver att länderna vidtar kraftfulla åtgärder, och folkhälsomålen på tobaksområdet kräver nolltolerans för passiv rök.

INNAN FÖRSLAGEN kan genomföras krävs, enligt myndigheten, ytterligare en juridisk analys. Det är alltså ännu svårt att säga när förslagen kan bli verklighet, men Barbro Holm Ivarsson hoppas att det inte dröjer länge:

– Det här är mycket viktigt för att minska den sociala acceptansen för rökning, och kan till exempel göra många föräldrar medvetna om att man inte ska utsätta barn för passiv rök överhuvudtaget. Dessutom har den kontinuerliga minskningen av daglig rökningen som ägt rum under många decennier avstannat, och den kan ta fart av det här. De flesta rökare vill ju redan sluta, och sådana här åtgärder får många att ta steget.

Utredningens uppdrag var att föreslå åtgärder för att minska den passiva rökningen på allmänna platser och att särskilt fokusera på att skydda barn mot tobaksrök. Barbro Holm Ivarsson påpekar dock att det fortfarande finns även andra miljöer där passiv rökning är ett stort problem och beklagar att utredarna inte tar upp detta i sin rapport.

– Det man har missat i utredningen är jätteproblemet med anställda i hemtjänsten som utsätts för passiv rökning i andras hem, ofta i mycket stor omfattning. Jag är förvånad att man inte ens nämnt detta, som är ett stort bekymmer för kommunerna.

Allt fler organisationer ställer upp för ett Rökfritt Sverige 2025

Arbetet med att få ett brett stöd för Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025, går vidare. I slutet av oktober var det följande 47 organisationer som ställt sig bakom förslaget:

Läkare mot Tobak
Sjuksköterskor mot Tobak
Tandvård mot Tobak
Psykologer mot Tobak
Lärare mot Tobak
Riksförbundet SMART
SMART ungdom
Visir
Cancerfonden
A Non Smoking Generation
Astma- och Allergiförbundet
Unga Allergiker
Hjärt- Lungfonden
Tobakspreventivt nätverk i landsting och regioner
Hjärt- och lungsjukas riksförbund
Nätverket mot cancer
Svenska Läkaresällskapet
Sveriges läkarförbund
Medicine Studerandes Förbund
Kandidatföreningen KF
SYLF Sveriges Yngre Läkares Förening
SFAM Svensk Förening för Allmänmedicin
Svensk Sjuksköterskeförening

Vårdförbundet
Sveriges Tandläkarförbund
Sveriges Tandhygienistförening
Svenska Tandsköterskeförbundet
Dietisternas Riksförbund
Sveriges Psykologförbund
Sveriges Skolledarförbund
Nätverket Hälsofrämjande Sjukvård
Fysioterapeuterna
Kvinnoorganisationernas samarbetsråd i alkohol- och narkotikafrågor, KSAN
Lärarnas Riksförbund
Svenska Distriktsläkarföreningen
Astma-, allergi- och KOL-sjuksköterskeföreningen (ASTA)
1,6 miljonerklubben
2,6 miljonerklubben
Sjukhusläkarna
Svenska Kommunalpensionärernas Förbund (SKPF)
Riksföreningen för skolsköterskor
Sveriges Pensionärs Riksförbund (SPRF)
Apoteket AB
Yrkesföreningar för fysisk aktivitet (YFA)
Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter (FSA)
Salut Halland
PRO Pensionärernas Riksorganisation

Barnrättsprojekt på turné

Nu under hösten har projektet Barnets Rätt i Tobaksfrågan, BRiT, gått in i en ny fas.

BRiT drivs av Tobaksfakta – oberoende tankesmedja – med stöd av Folkhälsomyndigheten och handlar om att lyfta fram barnperspektivet i tobaksfrågan och bygga broar mellan barnrättskonventionen och tobakskonventionen.

En viktig del är en analys av barnrättsperspektivet i tobaksfrågan genom att fokusera på 13 artiklar i tobakskonventionen. En annan mycket viktig del är att nå ut med diskussionen i landet genom ett samarbete med landsting, regioner och kommuner. I fem pilotlän arrangeras under november-decem-

ber workshops för inbjudna nyckelpersoner:

6 november 2014 i Nyköping, i samarbete med Sörmlands läns landsting.

10 november i Eslöv, i samarbete med Kommunförbundet Skåne, Länsstyrelsen Skåne och Kunskapscentrum Barnhälsovården, Region Skåne.

19 november i Jönköping, i samarbete med Landstinget i Jönköpings län.

27 november i samarbete med Jämtlands Läns Landsting och Regionförbundet Jämtlands län.

2 december i Göteborg, i samarbete med Göteborg Stad Social Resursförvaltning och Angereds stadsdelsförvaltning.

Endgame presenterades på Drogfokus

► **DEN NATIONELLA KONFERENSEN** Drogfokus om alkohol, dopning, narkotika och tobak samlade över 1 100 deltagare i Norrköping 22-23 oktober. Lena Sjöberg, kanslichef, Yrkesföreningar mot Tobak, medverkade och gav bl.a. en presentation av Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025.

Yrkesföreningar mot Tobak och Visir hade en gemensam monter och samlade mängder av underskrifter på uppropet om Tobacco Endgame.

Tobak eller Hälsa

ges ut av paraplyorganisationen **Yrkesföreningar mot Tobak** (► www.tobaccoorhealthsweden.org) där fem föreningar samarbetar för en tobaksfri framtid.

Kansli:

Marianne Roos och Sara Sanchez Bengtsson
Tel: 08-669 81 58
Besöksadress: Klara Östra Kyrkogata 10
Postadress: Box 738, 101 35 Stockholm
E-post: info@ymtkansli.org

Ansvarig utgivare: Lena Sjöberg, tel 070-663 68 34 e-post: lena.sjoberg@lio.se
Redaktör: Helene Wallskär, tel 08-645 18 34 e-post: helene@mediaproduktion.se
Dahlstedt & Wallskär mediaproduktion AB, Selmedalsringen 22, 129 36 Hägersten.

Yrkesföreningarna

LÄKARE mot TOBAK

► www.lakaremottobak.org

TANDVÅRD mot TOBAK

► www.tandvardmottobak.org

SJUKSKÖTERSKOR mot TOBAK

► www.sjukskoterskor-mottobak.org

LÄRARE mot TOBAK

► www.lararemottobak.se

PSYKOLOGER mot TOBAK

organiserar även socionomer och folkhälsovetare
► www.psykologermottobak.org

På gång

► Hur påverkar förändringarna på Sveriges politiska spelplan det långsiktiga tobaksförebyggande arbetet? Det diskuteras vid ett seminarium "Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025" måndagen 17 november kl 13-16. Platsen är Svenska Läkaresällskapet, Klara Östra Kyrkogata 10 i Stockholm. Seminariet webbsänds även. Läs mer om anmälan m.m. på www.tobaccoorhealthsweden.org/aktuellt

► Vid Odontologisk Riksstämman i Stockholm 13-15 november kommer bl.a. Rosaria Galanti att presentera regeringsuppdraget om enkla råd om

tobak i tandvården. Seminariet har rubriken "Rykande aktuellt från tobaksfronten". Barbro Holm Ivarsson kommer också att föreläsa om e-cigaretter.

► Den 4-5 december 2014 arrangeras Medicinska riksstämman i Stockholm. Frågor om tobaksprevention och annat arbete för hälsosamma levnadsvanor ges stort utrymme, bland annat på Hälsoorget. Där är Läkare mot Tobak med som arrangör och bidrar med föredrag om e-cigaretter, Tobacco Endgame och etiska aspekter i det hälsofrämjande arbetet.